

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

20. Dies Aprilis. Non est prudentis odisse errantes; alioqua ipse sibi odio erit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

non solum in seruo, verum est illud Satyrici: *Lingua mali, pars pessima servi*. Sed in plerisque etiam liberis, quibus nihil pejus dedit Natura, quam linguam. Bella, doli, adulteria, corruptelæque omnes penè cessarent; nisi lingua, malum semen & spargeret, & foret. Interim dum aliorum laceratis contumeliis, impeteris opprobriis, sit tibi in solatium illud, quod panxit felici venâ Poëta metrum:

Ladere nulla probum possunt, mordenti aprobra.

20. DIES APRILIS.

Non est prudentis odisse errantes; alioquin ipse sibi odio erit. *Seneca epist. 99.*

Odium I.
proximi.

Quia ex Justitia debetur proximo Amor; hinc oppositum illi est vitium Odium. Et porro odium, partus furiarum; virus pacis; mater discordiarum; civile naturæ bellum; officina ærumnarum, contages scelerum; gymnasium maleficientiæ, alvearium fellis; particula charitatis, proditio universi. Nec tantum est tantum malum, sed syllabus malorum. Per odium, sacrilegio offendimus naturam contra fas, & ordinem mundi, cujus membra omnia Sacramento amoris consistunt, & se quasi amando sustinent. In primis, elementa, licet æmulis ferantur incursum, se tamen diligunt: ne sibi noceant, recedunt in remotum, ut sic, quoad possint, rixæ occasionem vitent: malunt loco cedere, malunt fugere, quam repugnare.

Aprilis.
: Lingua
m libet
uam, Be
enè cessa
, & fore
umeliu
ud, quod

probra.

S.

alioquin

ur pro
ppositum
um. Et
acis; me
m; offe
gymna
particula
um est u
dium, se
& ordi
nto amo
t. In p
bus, se
n remota
ent: me
ugnando
vinc

Aprilis.

Tessera.

299

vincere. Ignis omnium acerrimus, ultrò, ne pugnet, ne rixetur, exulat: fugit ferè nostrum orbem, ne vicina vilædat, sed remota foveat. Terra humillimo libenter gaudet loco, ut imperturbatum æthera relinquat. Aqua non gravatè decedit de sua sede, & fidet, ut terram conspicuam cælo exhibeat, & ignem securum. Ipsa Natura, dulci omnia copulavit amplexu, amatoriâ colligavit catenâ. Nectit in primis elementa, amicâ quadam qualitate, instar annuli annullo coherentia: dein suavissimam istam catenam per animalium corda duxit; amore, & similitudine omnia constringit: stellarum choreas in cælo, volucrum examina in aëre, armenta boum in pratis, greges pecudum in montibus, catervas cervorum in nemoribus; turmas ferarum in sylvis, amatorius quidam spiritus cogit.

II. Solum, istam venerandam naturæ catenam, rumpit odium: istud violat sanctum pacis fœdus, ipsis cælis maximè venerandum. Omnis in charitate fundata Natura est, odit solum odium. Illud tamen, quod naturæ sic adversatur, homini, qui est primum decus naturæ, quàm est familiare? Cùm tamen nihil sit nisi unum, quod odio est dignum, si quæras, quid illud sit? Est, quod omnes fugiunt, & tamen omnes consecretantur, Malum, sed nihil in natura est malum, & nemo natura sua facit mala. Ipse Deus, perspicacissimo lustrans obtutu universum Naturæ censum, omnia vidit valdè bona: Igitur extra naturam, malum est, & est contra ipsam, contra ordinem suum, contra harmoniam, quam ratio dispensat. Cùm porro nullum sit verè malum, nisi peccatum, præter illud nihil est odio dignum; quia illo

illo nihil est indignius. Istud duntaxat nos lædunt, istud est fulmen præposterum, ab Inferis emissum, istud est exiliū mentis, quo à se exulat, istud ipsam examinat animam, istud stupor mundi, istud horrenum naturæ, istud monstrum rationis, istud odii scopus.

III. Hic tamen cautè utendum odio, ne abutaris. Peccavit in hoc Timon, qui omnes homines oderat. malos meritò dicebat se odisse, quia mali, cæteros quia malos non oderant: peccatum censēbat non odisse peccantes: Error fuit, si quis velit odisse peccantes, ipse sibi necesse erit, sit odio. Oportet hic subtiliter discernere malitiam à malo. Quare in alienis peccatis, minus, vel cautiùs est indulgendum odio, ne indignaturi factis humanis, indignemur hominibus. Nunquam amandum est alienum scelus, sed nunquam tamen odio habendus est sceleratus: dignior est miseratione, quàm indignatione, quò magis scelestus, non est magis odio dignus, sed misericordiā. Qui magis ægrotat, est magis miser. Quod si transferas in homines odium, certum tibi impendet exitium: subitò enim odium subit, impetunè manet, lentè, aut vix exit: magna vi evelli opus est, fortissimas radices agit. Quare, ut coram Deo sis reus, non opus est, armes ad pugnandum manus vel quæras, ut hosti noceas toxicum: satis est, vel animo concepisse odium. Undè si Gregorio fides: (a) *Non potest hominem odisse, qui Deum amat, nec potest Deum amare, qui hominem odit.* Proclivè est male odisse, quia mali sunt: rarum autem & pium, eodem ipsos diligere, quia homines sunt. Vistuum sit cælo, & cæli Domini acceptum odium? Accipe

(a) l. 10. Mor.

Aprilis.

Tessera.

301

odii rectè usurpandi artem ab Augustino: (a) *Oportet, ut oderis in te opus tuum, & ames in te opus Dei.*
Hanc igitur altè animo reconde sententiam:

Proximi amans odium, te reddit cælo odiosum.

21. DIES APRILIS.

Non amas in inimico, quod est; sed quod vis, ut sit. *Sanctus Augustinus Tractat. 1. in Epist. Sancti Joan.*

Inimicitia. I. **E**X odio, dum inter duos est reciprocum, nascitur, velut ex pessimo ovo, pessimus pullus,

Inimicitia. Hanc quisquis in animo diu foveat, proximus exitio. Quia illi, quibus ita occalluit vitium odii, ut nunquam velint deponere inimicitias, semper volunt odisse inimicum, nunquam sepelire offensas, nunquam ignoscere offendenti, & parcere offenso, semper vindictas spirare, donec ferè expirent: qui sunt tam immisericordes, non est, quod in novissima hora sperent misericordiam, est quod timeant Justitiam. Nimis est arduum, & indeotarum, ubi per omnem vitam æternis homo assuevit odiis; tunc cum desinendum est vivere, desinere odisse: tunc simul, & semel simultates ponere, malevolentiam abjicere, & redire cum eo in gratiam, quem paulò antè diris omnibus, diro animo devovisti, illum admittere in amicitiam, quem antea morti destinasti victimam: tunc, cum ipse morti cadis victima. Difficile erit eo articulo exulceratam

men-

(a) Tr. 12. in Joan.